

Szondolat

Szerkeszti: Kemenes Lajos

Tartalom:

Öt pont a Területvédő Ligáról. ▽ Ál-
Makkabeusok. ▽ Tisza István és a
zsidók. ▽ Az ulajn. ▽ A költő és
a disznó. ▽ Budapesti Szózat.
(A Területvédő Liga sajtópoli-
tikája.) ▽ Baróthy Bálint: Muki.
▽ A cupringernél. ▽ Cikkek,
riportok, feljegyzések. ▽
Jeges rajzai.

Budapest, 1920. febr. 12.
II. évfolyam 7. szám.
Előfizetési díj egy
évre; 100 korona.

Kiadja a Közp.
Sajtóvállalat
R. T.

Gondolat

Veget

A jogászvilág
nélkülözhetetlen
szaklapja a

„Magyar Jogi Szemle”

A Magánjog Tára, Hiteljog Tára, Polgári Törvénykezési Jog Tára, Büntetőjog Tára mellékletekkel együtt kéthetenként jelenik meg. Kérjen mutatvány-számot. Kiadóhivatal Gerlóczy-u. 11.

Hirdetéseket a Nemzeti Ujság, Uj Nemzedék, Uj Lap, Gondolat, Répes Krónika és Neue Post-ra felvesz a kiadóhivatal, Budapest, IV., Gerlóczy-utca 11. sz.

Megalapítjuk a keresztény magyarság nagybankját. Fektesse mindenki nélkülözhető pénzét a

MAGYAR NEMZETI GAZDASÁGI BANK

részvényeibe. Ez a legjobb tőkebefektetés. A bank 30.000.000 K alaptőkével alakul. Egy részvény ára az alapítási költséggel együtt 105 korona. Részvényeket jegyezni lehet az alapítók iródszámban, IV., Gerlóczy-utca 11. I. emelet.

Sajtóügyi tanintézmény

Helyreigazitási jog

írta dr. óhidi Légmán L.

Ugy a jogkereső közösségek, mint a szerkesztőségeknek nélkülözhetetlen útmutató. Ára 8 K. Kapható a szerzőnél: Bpest, VIII., József-körút 37-39. I. 7.

MÉG MINDIG NEM TUDJA,

hogy a nemzetietlen, erkölcsötlen sajtó juttatta a bolsevista gajdoszba Magyarországot?

MÉG MINDIG NEM TUDJA,

hogy csak a becsületes, őszinte, komoly, nemzeti keresztény sajtó mentheti meg jövőnket?

OLVASSA

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
BUDAPEST, IV., GERLÓCZY-U. 11.
Szerkesztőségi órák mindennap 10 és 12 óra között. Kéziratokat nem adunk vissza.

Kiírási ár: egy évre 100 K, fél-
évre 50 K, negyedévre 25 K.

a NEMZETI UJSÁG-ot,
az UJ NEMZEDÉK-ot,
a GONDOLAT-ot,
a RÉPES KRÓNIKA-t,
az UJ LAP-ot
és a NEUE POST-ot.
Kiadja a Központi Sajtóvállalat
részv.-társ. IV., Gerlóczy-u. 11.

Gondolat

Öt pont a Területvédő Ligáról

A *Gondolat* néhány héttel ezelőtt öt kérdést intézett a Területvédő Ligához. Az öt kérdés közül négy a Szózat című napilappal volt összefüggésben. A liga jelenlegi hivatalos birtokosai nem tartottak válasza érdemesnek egyetlen kérdést sem. A *Gondolat* cikkét ugyan megvitatták négy szemközti egy magánlakáson, de kisütötték, hogy erre a „rosszakaratu támadás“-ra nem kell felelni. Nos, a támadás nem volt támadás és egyáltalán nem volt rosszakaratu, csak az öreguraknak kényelmetlen az a felfogás, hogy a területvédelem ügye országos ügy, a liga pénze országos pénz, és hogy néhány klikkbe cso-

portosult urnak a viselt dolgai miatt nem szabad kinos és talán jóvátehetetlen ódiumnak érnie az egész ligát, amelynek ugyanis elég az ellensége idehaza is, a külföldön is, s amelynek diszkreditálása esetleg az egész területi integritás kérdését diszkreditálhatja. Kérdéseink jogosultságát különben legszebben (vagy legszomorubbán?) igazolta Lóczy Lajosnak az a kijelentése, hogy jó, ha a *Gondolat*nak nem felelnek, legalább feleljenek neki, mert ő elnök léte is a *Gondolat*ból értesül az egész Szózatdologról.

Azóta Ulain Ferenc szánalmas, szerencsétlen és botrányos Friedrich-hajszája mégis nyilatkozatra kényszerítette a Ligát s mi erre az indirekt válasza kénytelenek vagyunk a következőket válaszolni:

Szólalat

1. A Liga nyilatkozata beismeri, hogy „a Szózat megalapításánál a Liga tevékeny részt vett.“ Ugyanezt megállapítja egyik nyilatkozatában Ulain Ferenc is: „A Szózatot a Területvédelmi Liga és a Magyar Nemzeti Szövetség alapították.“ Ennek a vallomásnak kapcsán megállapítjuk, hogy ez a két kijelentés nem vallja be az egész igazságot. A Szózatot ugyanis az egész Liga nevében csak a Ligának egy belső klikkje alapította meg Krisztics Sándor főtítkár erős buzgólkodásával és a Liga választmányának részleges megkerülésével, mert a szerencsétlen és értelmetlen másfélmilliósz gründerlőről, ilyen pozitív formában, a liga megalapítóinak és intézőbizottsági tagjainak egy része csak most értesül. Krisztics Sándor, Lázár Andor, Okolicsányi László és Okolicsányi Zoltán urak a Ligánál ugyanazt a Perényi-csoportot jelentik, amelyet a Nemzeti Szövetségnél Perényi, Ulain, Krisztics, Lázár és Okolicsányi stb. urak jelentettek és jelentenek.

2. A liga nevezett urainak semmi okuk és joguk nem volt egy külön politikai napilap megteremtésére és egy hírlapiróilag ismeretlen ügyvédnek főszerkesztővé való kreálására. Adva volt egyrészt, hogy egy napilap ugysem töltheti meg hasábjait vezércikktől apróhirdetésig csupa területvédelmi dologgal. Adva volt másrészt, hogy a román megszállás idején a Szózat sem írhat a területi integritásról, a

románok kivonulása után pedig az Uj Nemzedék, a Nemzeti Ujság és a Budapesti Hírlap föltétlenül rendelkezésére állanak a területvédelem kérdésének, sőt ugyanez fog történni még a nemkeresztény lapokkal is, mert egyrészt kiadóhivatali érdekük úgy kívánja a megszállás által megfogyatkozott példányszámok és az általános nemzeti hangulat miatt. A Ligának tehát *semmi oka sem volt a magyarság pénzéből másfél milliót kitenni egy lapvállalat üzleti kockázatainak, másrészt bármilyen pártpolitikát a területvédelem presztízsével babérozni.*

3. Erre vonatkozóan a Liga azzal védekezik, hogy „szükségét látta egy olyan lapnak, amely a területi integritás érdekeit mindenben szolgálja“.

Ha így van, akkor mi garanciája volt a Ligának arra, hogy a Szózat *mindenben* szolgálni fogja a területi integritás érdekeit? *Hol volt a Liga ellenőrzése és vétője* akkor, mikor a Liga lapja megtette azt, hogy a Liga vidéki gyűléseiről az Uj Nemzedékből ollóztta át a tudósítást, mikor a Szózat a magyar írók szövetségének területvédő kiáltványát nyolc gyöngesorban ismertette, szemben akárhány liberális lappal, amely az egész szöveget leköszölte, és hol volt akkor, mikor a Szózat Friedrich, Apponyi és Andrassy személyén át a területvédelem bajnokait taposta? Ulain nyilatkozata szerint a „Szózatot a Liga és a Magyar Nemzeti Szövetség alapították azon céllal, hogy *nemzeti*

és társadalmi tevékenységüket hasábjain minden *pártpolitikai* és *üzleti* befolyástól menten fejthessék ki“ — de el lehet-e választani egy lap politikáját és üzleteit az olyan ligától és szövetségtől, amelynek neve a lap homlokán diszeleg s így a lap politikai és üzleti része számára jelentenek préciomot? Nem tudta azt a Liga, hogy a maga támogatásával nemcsak a lap területvédelmi, hanem a többi közleményeknek is támogatást ad, előfizetőket szerez, presztizst juttat? Akkor a Liga illetékes urai tudatlanok voltak, de ez a felelősségen nem változtat.

4. A Területvédő Liga nem hárithatja el azt az ódiomot, hogy a nemzet pénzének kockáztatásával és a súlyos felelősségű kérdésnek feltűnően subaalatti megoldásával *egy lapot teremtett, amely a területvédelem ügyének semmi különösebb segítségét nem jelentett* (hiszen a Liga maga is bevallja, hogy „a lapok a területi integritás érdekében állandó munkálkodást fejtenek ki s így nem fűződik különös érdek ahhoz, hogy a Liga továbbra is külön sajtóorganumot tartson fenn“), rászabadított az országra *egy meglehetősen zsidókkal és félzsidókkal terhelt szerkesztőséget, főszerkesztői paripát adott egy vidéki parcellázó ügyvédnek és klikkjének politikai és egyéni ambíciói alá.* A Liga tehát visszakaphatja sértetlenül a maga pénzét (— bár a nyilatkozatok feltűnően hallgatnak a Liga pén-

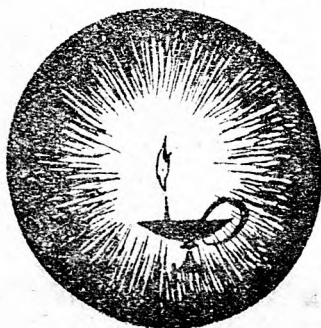
zéről —), de az egész üggyel nem szolgálta a területvédelem ügyét, jogtalanul érvényesülést biztosított egy politikai klikknek közpénzeken, amelyek szentebb értelemben közpénzek bármely más közpénznél, *sérelmesen viselkedett a területvédelem régebbi és komolyabb organumai iránt,* amelyek, — mint az *Ember* egyik száma maga is beismerte az Uj Nemzedék-ről, — akkor merték már hirdetni a területi integritást, amikor az veszedelmet és üldöztetést jelentett, és amelyek a Ligát minden anyagi ellenszolgáltatás nélkül támogatták akkor is, azóta is.

5. A közvéleménynek tehát joga van megkövetelni, hogy *a Szózat alapításának összes ténykörülményét a legpontosabb vizsgálat alapján nyilvánosságra hozassanak, és a Liga felelős tényezői a konzekvenciákat levonván, a Ligánál viselt állásaikról lemondjanak.*

Szerény véleményem szerint...

Nagyon tiszteletreméltó és komoly propagandát folytat a Magyar Királyság Pártja. Nem elég, hogy újabb és újabb plakátokkal örvendeztetni meg plakát-szomjas lelkünket, de most — mint az egyik lapban olvastuk — gyönyörű operaházi estélyt is tervez. Meg fognak jelenni az Operaház szinpadán a szépséges mágnáshölgyek, a koronázáskor viselt ruhájukban és ékszereikkel. Elgondolható, hogy milyen fényes, milyen pazar látvány lesz a parfümtől illatos, ragyogó ékszerekkel ékes mágnáshölgyek felvonulása. Az urak szive izgatottan fog kalapálni a plasztiron alatt, a hölgyek lelkén pedig (azokén, akik majd a nézőtéren ülnek) végigcikázik az irigység meg a csudálat. És kevesen lesznek majd, akiknek eszébe fog jutni, hogy történik ez a szépséges mulatság ugyanakkor, amikor vagonokban és tömeglakásokon otthonukból elüldözött derék magyarok százai fagyoskodnak, amikor elnyűtt rongyokba burkolt asszonyok és gyermekek a féléjszakán át ácsorognak egy darabka kenyérért, amikor ez a város olyan koldus és olyan halálosan szegény, hogy a nyomoruság már az emberek husát rágja és csontjait őrli. Ilyen körülmények között nem ajánlatos azokat a szép ruhákat és ékszereket mutogatni. A hadimilliomosok megtehetik. Nekik szabad. De a mágnáshölgyek jó

izlése ezt nem engedheti meg. Higgyék el, ártani fognak vele a monarchista propagandának.

Ál-Makkabeusok

A zsidó tábornokok vörösök augusztusi alkonyán sietve meglógtak Bali Mihály elől. Napoleon Jóska, a hullamosó fia, az ostoba gaidesz fővezér: Landler tábornagy, akinek praxisában — ő mondta — nem fordult elő ragyogóbban kitervelt hadművelet piroskáék tiszai visszavonulásánál, és társaik, a többi zsidó főkatonák, amilyen sokan voltak, olyan gyorsan lógtak el Peidl atya szíves közreműködésével. Termes különvonaton szaladtak bécsi kávéházakba, szanatóriumokba, Karlsteinbe (S. Helena!) és más biztonságos vidékekre. Csak Grácot kerültek el. Mint szabályos „forradalmárokhoz“ illik, habozás nélkül szakítottak a nyugalmazott generálisok ősi hagyományaival és „ki megy Grácba?“ csatakiáltással, élükön a csámpás Böhm Vili vezértábornaggyal, bolsi hadi iskolát alapítottak.

Az iskola — jól megy. A tanítványok szorgalmasak és tehetségesek és sokan vannak és mind rokonok. Zsidó vérükben a tanár elvtársaknak is rokonaik és rokonok hataloméhségükben, elfogulatlanságukban, lár-májukban, szagukban, gyűlöletükben. Az iskola — gyorsképző. A tanítványok a kiaszott, haldokló Ausztriában már csinálják is unokafivéreik és tanáraik recipéje szerint közös bolsevik-hősköltevényük legújabb énekét. És csak ők csinálják. Tudott, sőt köztudatba ment sajátsága a bolsinyavalyának, hogy csak ők, ezek a „szemtelen zsidókölykök“ (egy gazdag

pesti zsidó szava) gyártják kórokozóit, amelyek biztosabban ölnek a pestis baktériumainál.

Mig Adler és Bauer a bolsi politikát irányítják, addig ezek a hadiskolás ál-Napoleonok és ál-Makka-beusok a hadsereget szervezik. A hadügyi államtitkár például direkt magyar földön született (tehát magyar emigráns az Ember szerint) és Deutsch Gyula névre hallgat. Kedves fivére, a Deutsch Leó, a bécsi katona-tanács főmacherje. Az egyetemes osztrák katona-tanácsot egy horvát-zsidó, Frey nevű, vezényli: Böhmék hadi iskoláját sub auspiciis végezte el és avatáskor állítólag nagyon sok gyűrűt kapott. Ez a Frey most az osztrák haderő legfőbb mozgató ereje. Szavójai Jenő és Lotharingiai Károly után — Frey, Deutsch államtitkoknak mindenható adjutánsa egy Braunthal nevű cseh-zsidó. Ausztriának s a Német-birodalomnak (!) közös természetű politikai és katonai ügyeit ez a Braunthal bonyolítja le. A fegyvergyárat egy Fischer nevű zsidrak dirigálja, míg a legfőbb katonai bíróság elnöke egy Koller nevű cionista. A hadügyi hivatal első auditorát Lelewernek hívják, szintén zs., sajtófőnökének Rager a neve, radikál-zsidó felekezetű. A háborus mulasztások bíróságának tagjai kizárólag zsek, a tartományi főnökség dalai-lámája pedig nem más, mint: Wais Áron. Áron Wais. És így tovább. A hadi iskolás vérbeliek pompásan elhelyezkedtek. Van hatalom, van pénz, van bőség, van párthadsereg, amely vigan dudál és zabál. Csak a civil bagázs (hat millió osztrák) és a német tiszti-hadtest küzd éhínséggel. A németek nem megbízhatók Ausztriában. Csak a zsek.

Egy bécsi villatulajdonos portást

keresett. Azt tanácsolták neki, hogy forduljon a katonatisztek egyletéhez. Ugy cselekedett. Eredmény? Jelentkeztek: 1 vezérőrnagy, 3 ezredes, 2 alezredes, 7 őrnagy, 18 tiszt és 107 altiszt. A „Verelendung“ működik, a zsek jól dolgoznak és csodálkozni fognak és sikoltozni, hogy micsoda disznó igazságtalanság, semmi közünk se volt az egészhez, — ha majd Ausztriától is elmúltak ezek a kutyanapok s a Böhm-féle „hadi iskola“.

Tisza István és a zsidók

Tisza István nem volt antiszemita. Egész politikai pályáján igyekezett az antiszemitizmust háttérbe szorítani s a magyarság és a zsidóság együttműködését előmozdítani.

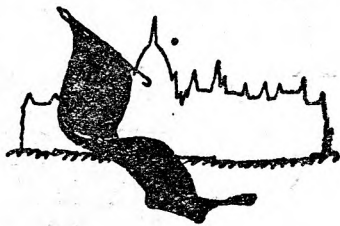
Halála előtt azonban, hogy egyre jobban közeledett a forradalom és a zsidóság romboló munkája nyilvánvalóvá vált, megváltoztatta egész életén át vallott véleményét.

Az Egyenlőség című zsidó lap a háború éveiben körkérdéssel fordult a magyar politikusokhoz, hogy mi a véleményük a zsidóság és magyarság viszonyáról. Tisza István erre a kérdésre nem válaszolt és szemrehányó levelet írt Balthazár református püspöknek, aki az Egyenlőségben liberális hangokat pengetett.

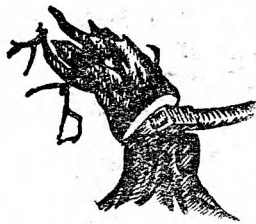
Tisza István egyik bizalmas barátja elmondotta, hogy halála előtt két nappal Tisza István szóról-szóra ezeket mondotta:

— A zsidóság most fejjel megy a falnak. Sikertől neki felfor-

ditania az országot és kiero-
szakolni az „általános, titkos,
egyenlő” választójogot. Ezáltal az
antiszemitizmusnak utolsó
gátja is elszakadt. A zsidók
maguk döntötték le azt a gátat, me-
lyet én mesterségesen emel-
tem a néphangulat elé és a
magyar zsidóságot semmi hatalom se
teszi többé azzá, ami eddig volt.

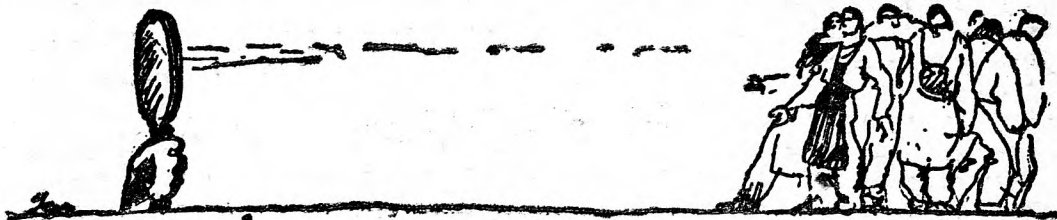

Az ulajn

Az ulajn e pillanat-
ban még nem talál-
ható meg a természet-
tudományos szak-
könyvekben. Taián
még nincs róla elég
történelmi reflex, bár
a lengyelzoltánnal való lélektani ösz-
szefüggése, — inkább a lengyelzol-
tán, mint az ulajn javára, — megál-
lapítható. Az ulajnt épp úgy, mint a
lengyelzoltánt, az jellemzi, hogy Er-
délyből kerül föl Budapestre, de az
erdélyiek nem dicsekesznek vele,
mint a fatányérossal és a kürtös ka-
láccsal. Az ulajn, épp úgy, mint a
lengyelzoltán, igyekszik ügyvédnek
születni és mint ügyvéd lehetőleg
parcellázni. Sikeres parcellázásai
után Budapestten lapot keres magá-
nak, és ha nem talál, készít, teremt
ujat. A teremtéshez közpénzeket te-
remt elő a területvédelmi liga pénz-
tárából, amelyet ügyesen kifarcelláz
elvbarátaival, és zsiros szerződéssel
együtt főszerkesztői címet biztosít
magának. Mert, ami biztos, az biz-
tos. Irni nem tud, ez épp olyan biz-

tos, mint az, hogy ennek követke-
zésben főszerkesztő lett és nyomban
a schöpflint szerződötteti lapjához tár-
carovatvezetőnek, mert arról is biz-
tos, hogy nem tud. Külpolitikusa
lehetőleg a krisztics, aki ellen-Appo-
nyinak született, belpolitikusa pedig
a perényi, akinek születési módoza-
tairól a szabódezső szokott nyilat-
kozni. Az ulajn, mint jó parcellázó,
megteszi magát a területvédelem leg-
főbb pátrónusának, akinek minden
sora egy-egy vármegyét szerez vissza
az antanttól munkapárti parcellá-
zásra. Az ulajn ezek után megveti a
lábát, ahelyett hogy a fejét vetné
meg, és megveszi a legfrissebb A
Napot, amelyben a lengyelzoltán
megvádolta a polónyit. A *Vádat
emelek* . . . című zolai mestermű el-
olvasása után diadalmasan megállá-
pitja, hogy az semmi, neki olyan ál-
dozata van, aki még a polonyigézán-
nál is ártatlanabb. Haditerve néhány
nap alatt kialakul. Az ulajn nem hal-
meg Tisza Istvánért, de megélni sze-
ret belőle Tisza István életében épp
úgy, mint halálában. A kéripál ellen
már nem lehet vádat emelni, mert
azt elparcellázta előle az ügyészség.
S az különben is nem miniszter. Ki
ellen lehet? A friedrich ellen lehet.
Miért? Mert a friedrich jobban ke-
resztény, mint az ulajn, jobban el-
lenforradalmár, mint az ulajn, jobban
területvédő, mint az ulajn és mégis
miniszter. Az ulajn ugyan sürűen
járt augusztusban a miniszterelnök-
ségen, de a friedrich nem vette észre.
Senki se vette észre. Nahát majd
észreveszik. Először a rendőrségen
veszik észre, de csak mint főszer-
kesztőt. Arról veszik észre, hogy nem
ir, hanem beszél. Oktatja a tanukat
és a vádlottakat, mint egy néptanító.

Aztán észreveszi a károlyimre és a krauszsími is, előre köszönnek neki. Aztán észreveszik a sziriaiak is, ötven koronáért veszik a lapját. A károlyi és a krausz is veszik, de drágábban. Észreveszik azonban a keresztények is, és akkor se veszik meg a lapját, ha ő fizet nekik ötven koronát. Észreveszi a belügyminiszter is, az igazságügyminiszter is, akik szigorúan megállapítják friedrich ártatlanságát és nem engedik elgáncsolni. Észreveszi a becsületes közvélemény is, és elfordul tőle. Az ulajn pedig megváltoztathatja a nevét hullainra vagy nullainra, vagy akár oláinra, de többé nem kell a sziriainak, mert az nem tudja hasznát venni, és nem kell a kereszténynek, mert azt le akarta döfni azzal a törrel, amelyet a korrekt, férfias Tisza István megmerevült jobbába próbált csempészni. Az ulajn egyébként úgy is definiálható, hogy saját tintatartójába fulladt herosztrátesz.

U. i. Az ulajnról csak az ujságírók mondják, hogy nem tud írni. Az ügyvédek azt mondják nekem, hogy született főszerkesztő.

A költő és a disznó

Francis Jammes, a legfinomabb és a legnemesebb francia lírikus, a katolikus költő, mióta háboru van, vezércikkeket ír egyik francia lap-

ba. A nyomoruság a francia művészeket is kicsalta elefántcsonttornyukból.

Ezen a héten Francis Jammes az ottan is nagyon időszerű és népszerű állatról, a disznóról, helyesebben *a modern disznóról cseveg.* Olyan bájos és közvetlen — és számunkra is olyan érdekes — ez a kis cikk, hogy itten közzé tesszük.

„Az évnék e szakában három állat van, mely különösképen felhívja a figyelmünket: a lud, a kacska és a disznó. Miután egy kis pénzmagot szereztek a pecsenyesütőknek és a henteseknek, elérik sorsuk legnagyobb dicsőségét: a fazekat. Ez a három jóbarát itt azután megbékél és immár egyetlen családhoz tartozik aztán: a konzervhez.

Bármily izes is a föntnevezett két szárnyas, akár sütve, akár főzve, senkinek sem tanácsolom, hogy vadászat közben belőlük egyen. Merengővé tesz mind a kettő, ha a sikon jársz, vagy a lankákat bujod, s hozzátehetem, hogy e madarak szárnyát sem könnyebb — megemészteni, mint a combjukat. Ami szárnytalan társukat illeti, mely életében zömök sokákon sétifikált, az ő husa nem olyan nehéz, még akkor sem, ha egy masztodon sulyát érte el.

Jóllehet a mája nem annyira kedvelt, mint annak a szerencsétlen uszó-

madárnak a mája, melyet mesterségesen tömtek, hogy a májában vérbőséget idézzenek elő, a disznó napjainkban egyre és egyre nagyobb fontosságra tesz szert. *Kicsiben mulik, hogy az állatok ranglétráján nem helyezik egyenesen az oroszán helyébe.* Talán most kap kárpótlást azért, hogy nem szól róla annyi mese, mint például két társáról, a ludról és a kacsáról.

Ellenben semmi kétség, hogy szent Antal kísérlője — ez egyetlen büszkesége a disznónak — nem panaszkodik azon, hogy mindezideig nagyon is praktikus és költőietlen személyiség volt. Már föntebb jeleztem, hogy manapság igen tekintélyes szerepet tölt be. Azonnal bizonyítékkal szolgálok.

Itt van egy kétségbevonhatatlan tény, melynek hitelességét igazolom:

Egy paraszt, aki egy fiatal kocát 500 frankért vásárolt pár hónappal ezelőtt, múlt héten 2075 frankért adta el. A hizlalás kerek 1000 frankot hozott neki a konyhára, ha leszámítjuk az eleség árát. Ez az eset pedig nem áll magában, pusztán csak azért választottam ki a közül, mert a börzemanóver adatai rendelkezésemre állanak. Általánosítani kell: a disznóhizláló 1000 frankot nyer minden disznó után és a szegény embereknek azért nem jut az asztalára disznóhus, melyet azelőtt annyira szerettek. De nem a disznó megdrágulása miatt köszörülöm most a tollamat, hiszen a liba és kacsamáj kilója is 50 frank nálunk. Inkább azért írok, hogy megállapítsam, milyen rendkívüli és majdnem babonás népszerűségnek örvend a disznó.

A legutóbbi évekig a disznót egyszerűen disznónak tekintették, a falusi ember, aki elkísérte őt a vásárra, hagyta, hadd merüljön bele a sárba. Abban a kis faluban, ahol én lakom, nagyon gyakran megtörtént, hogy egy utcácskát egyszerűen elzárt egy pompás és rózsaszín maglósertés, amelyik inkább kitépette volna dugóhuzószerű farkát, semhogy a saját akaratából elmozdult volna onnan.

A disznóhajcsár türelmesen és zavartan várt. Azt is észrevettem, hogy mennyire lehangolódott, mikor a botja suhintására érzéketlen maradt és semmi áron sem akart tovább camogni. Hiába káromkodott és dühöngött, válaszul csak azt a rőfögést kapta, melyet ez a kövér kéjenc a maga sajátos pézsmaszagával kísért.

De most itt a múlt időkről beszéllek. A háborus állapotok véget vetettek ennek a szokásnak. Mióta a disznó értékes lett, sohasem lehetett abban a helyzetben, melyet föntebb lefeszíttem és amely annyi bosszuságot okozott a disznóhajcsárnak. Ez az eleven Wertheim-szekrény, — 2075 frankba kerül, amint említettem! — nagy tiszteletet parancsol. Előszere-tettel szállítják őt most *gummikerekű bérkocsin*, melyet egy falusi leány hajt, remek uj ruhában, bundában, selyemharisnyában, 5 aranyért vásárolt uj cipőkben. *A disznó többé nem gyalogos . . .* vagy csak ritkán. Ha pedig gyalog vezetik őt, akkor végtelen tisztelettel környékeznek: az a vastag kötél, mellyel annakelőtte oly durván kötötték össze a lábát, eltűnt. Hasonlóképpen nem látni azt a vékony veszőt se, mellyel azelőtt noszogatták. Szabadon engedik menni és ha valami mocskos pocsolyába beletoccsan, mosolyog apraja-nagyja, mint a XVII. században a főurak szeszélyén.

Ma már mindenki fél tőle, még az a szakember is, aki a leölésével foglalkozik. *Mig annakelőtte a böllér ivott egyet és kacagva döfte le az áldozatát, ma zavarba jön, összemorcolja szemöldökét és pár lépést hátrál, csak aztán végez vele,* sőt az is megtörténik, hogy előbb néhány hizelgő és kedves szót intéz hozzá. Bernben egy hihetetlen dolgot tapasztaltam: Egy gyermek, bár mindenki nagy tisztességnek tartotta, hogy a disznó farkát fogja az ölés alatt, visszautasította ezt a rendkívüli tisztességet. Mikor pedig megkérdeztem, hogy miért, ezt válaszolta:

— Nem merem. Nagyon szép.

Énbizony nem mosolygok ezen a válaszon. Láttam a polgártársaimat, akik valóságos mélakórba estek, mert

Szólalat

a baromfiudvarok királya megbetegedett, holott az illetők egyáltalán nem szomorkodtak volna, ha ugyanez történik a feleségük édesanyjával. Egyikük — az idegességének tulajdonítom ezt a furcsa félelmet — a torokgyikjárvány alatt arra kérte az állatorvost, hogy előzetesen oltsa be a veszély ellen a disznaját. Másikuk, akivel együtt vadásztam, annyira lógatta a fejét, hogy meg kellett kérdeznem, hogy fáj-e a feje? Azt felelte, hogy csakugyan nyomott a hangulata, mert egész éjjel ápolta a disznaját, akinek ideggörccse volt, bizonyára a giliszták miatt. Mikor pedig azt tudakoltam, hogy milyen módon kezeli a beteg disznaját, azt közölte velem, hogy nincs jobb orvosság ilyen esetben, mint a forró cukros borral való beöntés. Kérem, ne lepődjenek meg ezen a fényüzésen."

Budapesti Szózat

A Területvédő Liga sajtópolitikája

A keresztény fel lendüléssel egy időben röpült pályájára a Szózat című kereszténynek fémjelzett napilap is, amelyet a Területvédő Liga pénzén alapított magának az a csoport, amely nemtudni milyen jogcímen betört a Ligába, el foglalván a pozíciókat. A nemes férfiak védik ugyan a területet azonban védelmi működésüknek súlypontja mégis saját egyéni érdekük területére esik, amelyet talán nagyobb sikerrel lehetséges megtartani, mint az elrabolt magyar vármegyéket. A Szózat című napilapot a Területvédő Liga látta el pénzzel. Ez a pénzzel való ellátás szerény véleményünk szerint alapszabályellenesen történt: a pénzügyi bizottságot össze sem hívták, sőt a választmányi ülésen a választ-

mánynak azok a tagjai sem vettek részt, kiknek nevéhez fűződik a Területvédő Liga megalakítása és akik a Liga eredeti céljától soha egy pillanatra el nem tántorodtak. Akkoriban, amikor a Ligát az Uj Nemzedék négy lelkes munkatársa megalakította, hirehamva se volt azoknak a törtetőknék, akik ma a Ligát reprezentálják. Az Uj Nemzedék munkatársainak jóvoltából kerültek ezek az urak ehez az igazán fontos szervezethez, szerényen fálnak lapulva surrantak be, kis állásokat kértek, végezték az adminisztrációs munkát, míg egyszerre többségre nem vergődtek. Ebben a pillanatban már el is feledkeztek a Liga alapvető céljáról és első dolguk lett, hogy a Liga nehezen összegyűjtött pénzéből egy denevérhitű, se hideg, se meleg, se zsidó, se keresztény, vagy inkább zsidó, mint keresztény napilapot alapítsanak, amely annak a politikai csoportnak vált szócsövénév, amely középpárt néven akarta folytatni a munkapárt politikai hagyományait.

Pekár Gyula államtitkár és Ulain Ferenc dévai menekült ügyvéd összefogtak báró Perényi Zsigmonddal, magukhoz csatolták Krisztics Sándort, a fővárosi könyvtár egyik tisztviselőjét és ez a rohamcsapat most a Szózat hasábjain keresztül akar betörni a keresztény gondolkodás egyöntetőségébe és bele akarja csempészni azokat az elveket, melyek Magyarország összeomlására vezettek. Nem elég, hogy a Területvédő Liga a Szózat című napilapot alapította, nem elég, hogy szemben az állástalan keresztény ujságírókkal zsidó ujságírót foglalkoztattak, nem elég, hogy ez a lap leminősítette a keresztény kurzus vezető politikusait azon a címen, hogy tanítók és mérnökök, hanem még a szépirodalomba is berohantak és Schöpflin Aladárt, Magyarország legtehetségtelenebb tollforgatóját akarják szépirodalmi hatalommá tenni a keresztény gondolat szolidaritásában.

A Szózat publicisztikai nivója magán viseli Ulain Ferenc egyéniségét, aki akkor fedeződött fel a Budapesti Hirlap hasábjain, amikor a lap már

hanyatlóban volt és amikor a régi újságírók szétrebbentek, úgy hogy pótlásukról gondoskodni kellett. Mint minden végelgyengülésben vonagló laphoz, úgy a Budapesti Hirlaphoz is bejutottak a tehetségtelenek cikkei és ezen az uton jutott Ulain Ferenc is a Budapesti Hirlap nyilvánosságához. Rákosi Jenő, aki Szirbik Antalt és Zivuska Jenőt fedezte fel, megnyitotta felfedező képességét Ulain Ferenc előtt is. Jóravaló újságíró szegyelte volna nevét alájegyezni olyan tákolmányok alá, mint amilyeneket Ulain Ferenc dévai ügyvéd elkövetett és ez a néhány cikk vált Ulain Ferenc ur erkölcsi alapjává, ennek a néhány cikknek köszönhetjük azt, hogy a Szózat megalakult. A dilettáns ugyanis mindig megvadul, ha a nevét nyomtatásban látja és kész saját tehetségéről bármikor hitet tenni — még a Területvédő Liga súlyos anyagi megterhelésével is.

Ulain Ferenc a román megszállás elől kénytelen volt Budapestre menekülni. Az erdélyi havasok minden fájdalmát magára akasztva, könnyeivel eresztette fel szenvedéseit és megjelent a Területvédő Ligánál, ahol szerény fizetéssel alkalmazták. A bolsevik-rendszer összeomlása után felhasználták az általános zürzavart és a stréberek örült iramban siettek elhelyezkedni a Ligában. A kis Ulainból Krisztics Sándor segítségével tekintélyes főszerkesztő lett. A Szózat megindult, a Szózat Bergl Izidórral homlokán hirdeti a középpárti elveket.

A lap optimista munkatársai azt állítják ugyan, hogy újságjuk 25,000 példányban jelenik meg, azonban a tények mást mondanak. Való az, hogy a Területvédő Liga körében arról suttognak, hogy a Budapesti Hirlap és a Szózat, — két elhaló végtagja egy rendszernek, — mely senkinek sem kell, egyesülni fognak. Nem tudjuk, mi igaz ebből a hírből, azonban mindenesetre ajánlok egy kitűnő címet:

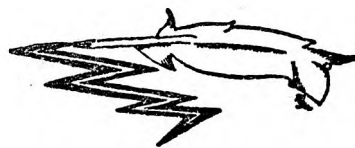
„BUDAPESTI SZÓZAT”

Felelős szerkesztő: *Krisztulainovics Fersán.*

Ha már a lapok címei egyesültek, egyesüljenek a lapvezérek is, és mivel

a Budapesti Hirlap élén ott ragyog Rákosi Jenő, ő is egyesülhetne, azt hisszük, Schiller Józseffel. Tekintettel arra, hogy Rákosi Jenő éleselméjű öreg ur és Magyarország legkiválóbb publicistája, ezenkívül pompás nyelvérzéke van, reá bizzuk, hogyan fogja nevét egyesíteni Schiller Józseffel? Ajánljuk azonban például ezt a nevet: Rákochiller Józsi Jenő. Csak arra figyelmeztetjük, hogy valahogy ne feledkezzék meg az új alakulásnál Chaim Nute Bernsteinről sem, aki feltétlenül a legélesebben fejezi ki a keresztény koncentráció gondolatát. Keresztapja, Apponyi Albert gróf, közvetlenül tanuságot tehet arról, hogy Bernstein ur mennyire keresztény. Mig Ulain Ferencben az erdélyi havasok bánata zokog, addig Béla Henrik urban Galicia fenséges komorsága és az elvesztett trencsényi hegyek fájdalma könnyezik. Ha ez az új alakulás megtörténik, a Jöcsei kalendárium mellett feltétlenül a Budapesti Szózatot fogjuk megrendelni, mert ahány százszentendős jövendőmondó van Magyarországon, szabad teret talál érvényesülésének.

A Területvédő Ligához fordulunk ezekután, hogy becsülje meg az egyesített lapot, ha az egyesítés megtörténik, mert ilyen csodálatos duplatalppal ellátott sajtóorgániummal egész bizonyos, hogy sikerül megvédeni a területi integritást, egyébként azt tanácsoljuk a Ligának, hogy ne nyugodjék, míg le nem rázza magáról a törtetőket és míg Krisztics Sándor magára hagyottan ezt nem dalolja: „Was macht die Liebe so ganz Ulain?” Ekkor ugyanis rend lesz a Ligában.

Kutya.

A Szegedi Új Nemzedék-ben az alábbi napihirt olvassuk:

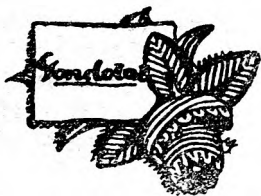
Kutya. Testén fekete, fején, lábán barnás, nőtény kutya többször ellopatott. Felhívom a tettet, hogy rögtön engedje el. Thiry rendőrkapitány.

Soha ilyen erélyes rendőrkapitányt még nem láttunk. Csak arra vagyunk kíváncsiak, hogy a „többször ellopatott” kutya megkerül-e ezek után?

Muki

Szomorú história egy tévedt ifjúról, amelyből kiderül, hogyan lesz a rendező urból szivartolvaj.

Mostanában az egyik politikai klubban gyakran emlegetik egy K. Muki nevű fiatalember nevét, aki a közelmúltban sok ezer korona értékű cigarettát és szivart tulajdonított el a klub trafik-készletéből. Mivel én ezt a Muki urat jól ismerem, abban a kellemes helyzetben vagyok, hogy bemutatathatom őt a nyájas olvasónak.

Muki 25 év körüli, cvikkeres, csinos fiatalember. Fess fiu, szereti a szép ruhákat, a jó vacsorákat, az előkelő életet. Hölgyek társaságában különösen elemében van, csak az bántja, hogy nem nőtt meg jobban. Ugyanis nagyon kicsike a Muki. Olyan, mint egy helyes kis egérke. Az ismeretsége óriási. Minden jobb családot ismer és minden csinos kisaszonyt. Vízitel, ismerkedik, barátkozik. Örömmel hallgatja, ha okos dolgokról folyik a szó, szívesen közbeszól, de olyan pechje van szegénykének, hogy rendszerint emeletés bu-

taságokat mond. Ilyenkor letorkolják, de ő oda se neki. A tárcája mindig tele van finom szivarokkal, téged is szívesen megkínál, ha találkozol vele. Legfőbb szenvedélye a tánc. Foglalkozására nézve számtiszt, jelenleg fegyelmi alatt. De ez aligha bántja őt tulságosan, mert a számokhoz kevés a hivatása. Igazi hivatása a rendezés. Ezen a téren elsőrendű szakember, zseni. A rendezés polihisztora. Rendez vacsorát, koszorucskát, értekezletet, politikai gyűlést, házimulatságot, tüntető felvonulást, lakodalmas és temetési menetet. Büszkén viseli a rendezői jelvényt, fürgén szaladgál egyik embertől a másikhoz, int, figyelmeztet, utbaigazit, tanácsol és veszekszik. Legutóbb a Horthy-bevönuláskor rendezett.

Ki tudja, hogy milyen szédületes magasságokba emelkedett volna Muki rendezői karriérje, ha meg nem történik a baj, ha utól nem éri szegényt a szivartolvajok tragikus végzete. Az történt ugyanis, hogy Muki valami lebirhatatlan vágtyól hajtva, több ízben alaposan megdézsmálta a klub szivar- és cigaretta-készletét. Rendszerint az ebédutáni órákban látogatott fel a klubba, akkor, amikor ott alig van valaki, legfeljebb a klubszolga szunyókál valamelyik szobában. Bement abba a szobába, ahol a trafikot tartják, ákulccsal felnyitotta a szekrényt és gyorsan kiszedte a szép médiákat, a tömzsi trabukókat, az illatos, karcsu cigarettákat. Ha pénzt talált, azt sem vetette meg. Kirándulásaira egy csinos kis bőrtáskát vitt magával, amely, amikor felment, természetesen üres volt, mikor pedig távozott — jól méltóztatnak sejteni! — tele volt a legkitünőbb füstölni valóval.

Csendben, felhőtlen boldogságban teltek Muki napjai, mignem egy napon utólérte a végzet. A végzet a trafikot kezelő titkár képében jelentkezett, aki ijedten konstataulta egy reggel, hogy két darab ropogós ezres eltűnt. Gyanut fogott és rovincsolást tartott. Az eredmény megdöbbenő volt. Kiderült, hogy közel negyvenezer korona értékű szivart és cigarettát elloptak. Egy rendőrkapitány vette kezébe az ügyet és a gyanu Mukira terelődött. A kapitány ur — régi ismerőse Mukinak — ráírvált:

— Muki, ne tagadd, te vagy a tolvaj!

Muki makogott és mekegett, végül is töredelmesen mindent bevallott. A lakásán — egy fiókos nagy szekrényben — rengeteg szivnivalót találtak, amit azonnal beszállítottak a rendőrségre.

A kár nagyobb része ezzel megtérült. Lefoglalták Muki óráját, ezüst cigarettatárcáját és gyűrűit is. És mivel megígérte, hogy a hiányzó összeget rövidesen vissza fogja fizetni, nem tettek ellene bünvádi feljelentést. De Muki kiszámíthatatlan. Nem fizet. Mindig újabb haladékokat kér. Határozottan szabotál. Az elmúlt napokban kénytelenek voltak neki ultimátumot küldeni.

Tegnapelőtt fentjárt az ügyében eljáró rendőrkapitánynál és ezt mondta:

— Kedves kapitány ur, legyen szives, adja ki a smukkjaimat. Egy házimulatságra vagyok hivatalos, nem jelenhetek meg ékszerek nélkül.

A kapitányt előntötte a méreg és ráförmedt.

— Nem szégyenled magadat, Muki! Házimulatságokra jársz, de nem fizetsz. Semmi jelét sem mutatod az

erkölcsi megjavulásnak. Még mindig azon a sezlonon fekszel, azon az íróasztalon irsz és azzal a csillárral világítasz, amit a lopott pénzből vetél. Pfuj! Takarodj a szemem elől...

Muki dult arccal távozott. Olyan volt, mint egy tragikus Muki.

Baróthy Bálint.

A cupringernél.

A cupringer ur nem a legjobb benyomást kelti, amint ott áll boltja ajtajában a Rákóczi-uton és a rendőri tilalom ellenére is megszólít minden arrafelé menő kendős leányzót. (Tíz százalék a közvetítési díj). Alacsony kis ember a közvetítő ur, fölöttébb fürge és előzékeny, betessékel. Az üzletben félhomály borong, meleg van, a falon egy trikós hölgy kelletti beramázott bájjait, Desdemona is ott lóg, Otelló meséit hallgatja és Julia sem hiányzik a szerelmes Romeóval. Olajba vannak nyomva.

A helyiség közepén asztal, az asztal mögött terebélyes asszonyosság, orra alatt sörte ütközik, omlatag bájjait kemény fűző keresztezi, fulladozva piheg. Valószínűleg b. neje a cingár kis embernek, de lehetséges az is, hogy voltaképen ő a tulajdonos. Snylyos pára terjeng a levegőben, fanyar, nyirkos illat, — sudor humanus. A fal körül padka fut végig, azon ülnek a portékák. Lehetnek vagy tizen.

Zümmögésükből trágár szavak válnak hallhatóvá: egy-egyismert nagyságának látják el a baját. Az asztalnál ülő természetes hölgy lecsap:

— Mit gondolnak, hol vannak maguk? Nem elég, hogy melegednek itten?!

— Ajaj, — mondja a cupringer ur, látván, hogy nem szándékszm választani. — A felek nincsenek megelégedve egymással. Cseléd nincs, aki van, az válogatós, privát, szolid helyre nem akarnak menni.

— Azt mondta nekem, hogy szocialista vagyok, nekem! — hallatszik a kályha mellől. A zebrakabátos, éhes simfel legutóbbi asszonyára.

— Nehéz kenyér ez, nem könnyű kenyér ez, pláne ilyen időben, — szomorkodik tovább a cupringer ur. — Mert csak melegedni járnak ide, se könyvük, se bizonyítványuk. — Lopnak és nekem gyűlik meg a bajom...

— Sprich nit so viel! — reccsent rá halkán az asszonyság az asztal mellől.

Az ajtó felpattan, magából kikelt nő ront az irodába.

— Micsoda lány volt az?!

Csönd lett: egy nagysága!

A nagyságán bársony kabát, a kabát hátulja azonban fénylő. Csak a kalap, de főleg két mogyorónyi briliáns tanuskodnak róla, hogy nagysága.

— Pedig finom egy leány volt az, arcképes könyve is volt, — mondja nyugodtan a cupringer ur.

— De lopott, egy „mader“ himzett inget lopott, a szennyesből lopta ki, két napig sem volt nálam! — lihegi a nagysága.

— Nem olyan baj, — dörmögi a cupringerné az asztal mellől.

Megint jön egy nagysága, s erre az asszony föláll az asztal mellől, félrevonja a meglopott hölgyet, csitítgatja, mert most már nincsenek egyedül, az üzlet hirneve veszélyben forog. A cupringer ur az érkezett hölgyet fogadja, aki legjobbnak látta mindjárt gyermekestől jönni.

— Minden es leányt? — kiáltja a cupringer, — Gizike, jöjjön csak!

Gizike föláll; lapos, földszinű arca alig látszik ki rongyaiból, tizenöt esztendősen lehet.

— Van gyerek? — kérdezi.

— Van gyerek? — közvetít a cupringer.

— Négyen vagyunk, — válaszol kitérően az asszony.

— Négyen vannak, Gizike, hallja... és nem kell kefélni, a nagysága azt mondja, nem kell kefélni sem...

— Sorbaállani sem kell? — tudakolja Gizike.

Sorba sem kell állani. Gizike és a

nagysága ősi ellenségként méregetik egymást.

— Ez az a gyerek? — kérdi Gizike kurtán.

— Ez az a gyerek, azért hoztam el, hogy mindjárt lássa is, — mondja kérő hangon az asszony.

— Nem megyek. — És visszaül a helyére a puffadt arcú mellé, aki kájjal mosolyog.

Az asszony távozik és megy utána a meglopott hölgy is. Ugy látszik, kiegyezett a cupringernével. Amint kilép az ajtón, mocskos szitok-hullám hömpölyög utána. Viharosan tárgyalják az esetet.

— Biztosan nem adott neki zabálni, jól tette, hogy lopott! — sipitja az éhes. — Ezek a nagyságák! Egész elájul azér az egy ingér, — mondja a selyemharisnyás leány. — Ugy jött be, azt hittem, spanyol!...

Ezután darabokra szedik a nagyságát.

*

Rendőrség!

Mária.

Ugy van, kedves Villányi, én is anch io... Én is jártam a kék vizeket, én is vártam csodákra és kiáltottam a kedves kedves nevét — és elmúlt, más felesége, hála Istennek. Az ön lázai, víziói emlékeztetek nekem, naivságukban örökösek és mindnyájunk gyermekbetegségei. És Pest is olyan, amilyenek Ön mutatja. A figuráira mindre ráismertem; a szerkesztőre, a nagyképu szinigazgatóra, a kövér íróra, a fésületlen bohémre, valamennyien pontosan ilyenek. En csak tudom, én is itt éltem az életemet. Nagyon örültem a könyvének — a kiállítása is szép — s Mária levelei mellé tettem el „Máriát“. Üdvözlöm, kedves Villányi ur.

K. L.

Egyetlen keresztény képes-ketilap a
„Képes Krónika”
Képel aktuálisak, kiállításuk párhuzamosan,
elbeszéléssel élvezetesebbek. — Kérjen mu-
ltafványszámot. — Egyes szám ára 3 K.
Kiadóhivatal: IV., Gerlóczy-u. 11. szám

Valódi egyiptomi
**Dohánypác és
Dohányszaporító**
a legrosszabb dohányt is finommá
és illatosá varázsolja.
Kapható: Pesten **OITY DROGERIA**
IV., Eskü-ut 5. Budán
HONVÉD DROGERIA
I., Attila-körút 3.

Brilliánst,
gyöngyöt, aranyat, plati-
nát és ezüstöt horribilis
áron vesznek!
Singer Testvérek
VII., Rotienbiller-utca 24.
Telefon József 62-64.

Lola naplója
és egyéb elbeszélések.
Írta: **Szerafim Blanka**,
Kereszténycsaládok kü-
lönös figyelmébe ajánl-
juk a Közp. Sajtóváll.
(Gerlóczy-u. 11. szám)
kiadásában megjelenő
„A mi könyveink”
cími sorozatnak ezt az
első kötetét. — Most
jelenik meg.
Ára 12 korona.

A Magy. Orsz. Közp. Takarékp. részvénye-
seinek f. hó 7-én tartott rendkívüli köz-
gyűlése az intézet alaptőkéjének fel-
emelését határozta el oly módon, hogy
egyelőre 12,500 darab K 600.— név-
értékű új részvény bocsátatik a régi
részvényesek rendelkezésére, míg to-
vábbi 12,500 darab új részvénynek al-
kalmaz időben való kibocsátására az
igazgatóság felhatalmaztatik. A régi
részvényesek f. hó 9-től f. hó 16-ig
bezárolag lebélyegzésre benyújtandó
minden négy régi részvény után egy
új részvényre gyakorolhatják az egy-
vételi jogot, mely alkalommal az inté-
zet főpénztáránál új részvényenként
1,600 korona, továbbá 20 korona ka-
mat és költségre befizetendő. Törödé-
k részvény-utalványok nem adatnak ki.